

Asia: OM 17/41/2015

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleisiä huomioita

Lausuntonne

Ehdotuksessa on onnistuneesti saavutettu asetetut tavoitteet. Ehdotus selkeyttää sääntelyä. Viittaussäännösten sisällyttäminen uuteen lakiin parantaa luettavuutta.

1 luku (Yleiset säännökset)

Lausuntonne

-

2 luku (Valitus hallintopäätöksestä)

Lausuntonne

-

Luvussa säädettäisiin myös toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta (5 §). Onko pykälä mielestänne riittävän yksiselitteinen ja täsmällinen?

Pykälä on riittävän täsmällinen. Maahanmuuttoviraston toimialan osalta toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta säädetään erikseen myös ulkomaalaislain 192 §:ssä ja 193 §:ssä.

Lakiin ehdotetaan uutta säännöstä asiakokonaisuuden yhdistämisestä hallinto-oikeudessa (6 §).

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommenttinne

Uusi säännös mahdollistaisi asiakokonaisuuden yhdistämisen esimerkiksi niissä tilanteissa, joissa turvapaikkaprosessin aikana tehdystä kansalaisuusaseman määrittämispäätöksestä ja kansainvälistä suojelua koskevasta päätöksestä tehtyjä

valituksia käsitellään samaan aikaan eri hallinto-oikeuksissa.

3 luku (Valituksen tekeminen)

Lausuntonne

-

4 luku (Muu hallintolainkäyttöasia)

Lausuntonne

-

5 luku (Puhevalta ja avustajan tai asiamiehen käyttäminen)

Lausuntonne

-

6 luku (Asian käsittely ja selvittäminen)

Lausuntonne

-

Luvussa säädettäisiin päätöksen tehneen viranomaisen velvollisuudesta antaa tuomioistuimen pyynnöstä lausunto sakon uhalla (8 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Maahanmuuttovirasto toimittaa pyydetyt lausunnot ja asiakirjat hallinto-oikeuteen osana asian käsittelyä virastossa muutoksenhakuvaiheessa. Esityksessä voisi perustella tarkemmin säännöksen taustaa ja tarvetta asettaa uhkasakko viranomaisen velvoitteen tehosteeksi.

Säännös selvityksen rajoittamisesta olisi uusi (12 §).

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommenttinne

Uusi säännös selvityksen rajoittamisesta on hyödyllinen prosessin sujuvuuden ja viivytyksettömän käsittelyn kannalta. Maahanmuuttoviraston toimialalla tulee kuitenkin usein kyseeseen selvityksen toimittaminen asian ratkaisuun asti esimerkiksi palautuskielto-säännösten vuoksi.

Luvussa säädettäisiin myös eri selvityskeinoista. Uusia selvityskeinoja olisivat suullinen valmistelu ja tarkastus.

Suullinen valmistelu (13 §)

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommentit

Asian selvittäminen ja prosessin kohteen tarkentuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa edistää asian käsittelyn sujuvuutta ja käsittelyn etenemisen suunnittelua.

Tarkastus (15 §)

En ota kantaa

Mahdolliset lisäkommentit

-

Luvussa olisi säännös järjestyssakon tuomitsemisesta tuomioistuimen arvoa loukkaavan kirjallisen aineiston toimittamisen perusteella (20 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta? Pitäisikö tuomioistuimen varoittaa kirjallisen aineiston toimittajaa ennen sakon tuomitsemista?

-

7 luku (Suullinen käsittely)

Lausuntonne

Vajaavaltaisen suullista kuulemista koskeva uusi säännös on hyödyllinen lisäys.

8 luku (Hallintotuomioistuimen päätöksenteko)

Lausuntonne

-

9 luku (Tiedoksianto)

Lausuntonne

-

Ehdotuksen mukaan ainoastaan velvoittavat päätökset, joiden tiedoksisaannista alkaa kulua muutoksenhaku-aika tai muu vastaanottajan oikeuteen vaikuttava määräaika, tulisi antaa tiedoksi todisteellisesti (1 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Tiedoksiantoa koskevat ehdotukset ovat kannatettavia.

10 luku (Oikeudenkäyntikulut)

Lausuntonne

-

11 luku (Päätöksen korjaaminen ja täydentäminen)

Lausuntonne

-

Säännös päätöksen täydentämisestä olisi uusi (2 §).

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommentit

-

12 luku (Valitus hallintotuomioistuimen päätöksestä)

Lausuntonne

-

Ehdotuksen mukaan uudessa yleislaissa olisi pääsääntönä, että hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan (1 §). Tarvittaessa poikkeuksista säädettäisiin jatkossa erikseen. Ehdotus valituslupamenettelystä pääsääntönä poikkeaisi voimassa olevasta laista.

En ota kantaa

Mahdolliset lisäkommentit

Ehdotusta vastaava erityissäännös on olemassa ulkomaalaislain 196 §:ssä ja kansalaisuuslain 42 §:ssä.

Hallintopäätöksen tehneellä viranomaisella ei nykyisten yleissäännösten mukaan ole valitusoikeutta hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Viranomaiselle ehdotetaan valitusoikeutta tilanteessa, jossa ensi asteen hallintotuomioistuin on kumonnut sen päätöksen tai muuttanut sitä (3 §). Ehdotus päätöksen tehneen viranomaisen valitusoikeudesta poikkeaisi voimassa olevasta laista.

En ota kantaa

Mahdolliset lisäkommentit

Vastaava erityissäännös on olemassa ulkomaalaislain 195 §:ssä ja kansalaisuuslain 42 §:ssä.

13 luku (Ylimääräinen muutoksenhaku)

Lausuntonne

-

Kantelu ylimääräisenä muutoksenhakekeinona ehdotetaan poistettavaksi. Nykyiset kanteluperusteet yhdistettäisiin purkuperusteisiin (5 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Ehdotus selkeyttää sääntelyä.

Luvussa ehdotetaan nimenomaista säännöstä ylimpien laillisuusvalvojen oikeudesta hakea purkaa lainvoimaiseen päätökseen (6 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Oikeusturvan toteutumisen näkökulmasta ylimpien laillisuusvalvojen tietoon voi tulla tapauksia, joissa uudelle säännökselle voi olla tarvetta.

Ehdotuksen mukaan muun hakijan kuin viranomaisen olisi päätöksen purkamista koskevassa asiassa käytettävä lainoppinutta avustajaa (6 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

-

14 luku (Päätöksen täytäntöönpano ja hallintotuomioistuimen väliaikaiset määräykset)

Lausuntonne

Maahanmuuttovirasto kiinnittää huomiota 1 § 3 momenttiin, jonka perustelujen mukaan säännöksellä olisi tarkoitus muuttaa 2 momentissa mainittua suhdetta erityislaissa täytäntöönpanosta säädettyyn. Päätöksen täytäntöönpanosta on erityissääntelyä esimerkiksi ulkomaalaislain 200 §:ssä ja 201 §:ssä. Säännöksellä voi olla vaikutuksia

maastapoistamispäätösten täytäntöönpanoon.

Oikeudenkäymiskaaren ehdotettujen muutosten johdosta yleisiltä tuomioistuimilta poistuisi toimivalta antaa turvaamismääräyksiä hallintolainkäyttöasioissa. Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

-

15 luku (Voimaantulo)

Lausuntonne

-

Liitelait

Mahdolliset kommenttinne

-

Yksityiskohtaisia huomioita

Tekniset huomionne

-

Ubani Sanna
Maahanmuuttovirasto